

АГЕНЦИЈА ЗА ПРЕДШКОЛСКО,
ОСНОВНО И СРЕДЊЕ
ОБРАЗОВАЊЕ

СМЈЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТАНДАРДА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ПРОГРАМА ОБУКЕ НАСТАВНИКА У СРЕДЊЕМ СТРУЧНОМ ОБРАЗОВАЊУ

Агенција за предшколско, основно и средње образовање уз подршку ЕТФ

Пројекат: *Модел за успостављање система акредитације програма за континуирани професионални развој ВЕТ наставника*

Партнери у пројекту:

Министарство образовања, науке, културе и спорта Тузланског кантона

Министарство образовања, науке, културе и спорта Унско – санског кантона

Педагошки завод Тузланског кантона

Педагошки завод Унско – санског кантона

Бањалука, 2017.

САДРЖАЈ

1. ИЗРАДА СМЈЕРНИЦА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ПРОГРАМА ОБУКЕ	4
2. ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА ОБУКЕ	5
Утврђивање потребе за програмом обуке	5
Планирање и израда програма обуке	6
3. СТАНДАРДИ ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ	6
Стандард 1. Садржај програма обуке	6
Стандард 2. Организација обуке	7
Стандард 3. Праћење ефеката – евалуација	7
4. НАЧИН ПРОВЂЕЊА ПОСТУПКА АКРЕДИТАЦИЈЕ	7
Поступак акредитације	8
Јавни позив за акредитацију	8
Пријава за акредитацију	8
Утврђивање испуњености формалних услова поступка акредитације	8
Евидентирање пријаве за акредитацију	9
5. ПРОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ	9
Одлучивање о акредитацији	9
Измјене програма након акредитације	10
Поступак обнављања акредитације програма обуке	10
6. РЕГИСТРИ	10
Сертификат	11
7. КАТАЛОГ ПРОГРАМА СТРУЧНОГА УСАВРШАВАЊА	11
ПРИЛОЗИ	
Стандарди за акредитацију	12
Приоритетне области за КПП	17
Пријава за акредитацију програма обуке	18
Изјава подносиоца програма обуке	22
Сажетак за каталог програма обуке	23
Образац за оцјењивање програма обуке	24
Смјернице за рад чланова стручног тијела	28
Регистар пријава за акредитацију програма обуке	29
Регистар акредитованих програма обуке	30
Регистар реализованих програма обуке	31
Регистар учесника у реализованим програмима обуке	32
Списак учесника обуке	33
Упитник за евалуацију програма обуке	34

СМЈЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТАНДАРДА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ПРОГРАМА ОБУКЕ НАСТАВНИКА У СРЕДЊЕМ СТРУЧНОМ ОБРАЗОВАЊУ

Саставни и обавезни дио професионалног развоја наставника је његово стално стручно усавршавање. Оно представља мијењање и надограђивање себе и свог рада, у складу са сопственим потребама, потребама науке и професије, као и у складу са промјенама и потребама друштва, а све у правцу остваривања одређеног циља и постизања што ефикаснијих резултата у раду. Стручно усавршавање је сложен процес који почиње од иницијалног образовања, затим траје кроз праксу, за вријеме наставничког рада у школи и ван ње, када он усавршава свој рад, проширује своје улоге и тиме постиже боље ефекте у свом раду. Усвајање нових знања, као и јачање и стицање вјештина и ставова, зависи од тога колико наставник активно учествује у процесу усавршавања и од отворености школе према другим институцијама усавршавања.

1. ИЗРАДА СМЈЕРНИЦА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ПРОГРАМА ОБУКЕ

Ове смјернице су израђене са циљем да олакшају рад будућим предлагачима прописа за акредитацију програма обуке, образовним институцијама, послодавцима и представницима тржишта рада.

Израда смјерница за акредитацију програма обуке је изузетно важна активност за образовне власти. Примарна сврха ових смјерница је да образовним властима помогну да осмисле и дефинишу смјернице и поступке акредитације програма обука за наставнике у средњем стручном образовању (ССО).

Програми обуке за наставнике у средњем стручном образовању треба да су усмјерени на:

- промовисање цјеложивотног учења;
- развијање знања, вјештина и компетенција у складу са прописаним стандардима;
- компетентност наставника за оспособљавање ученика да своја знања, вјештине и компетенције примјењују у новим ситуацијама према захтјевима тржишта рада;
- побољшање постигнућа ученика утврђених стандардима.

Смјернице

Да би се поступак акредитације програма обуке спроводио уређују се:

- стандарди за акредитацију програма обуке;
- поступци спровођења поступка акредитације;
- поступци вођења и садржај регистра пријава за акредитацију, регистра акредитованих програма обуке и регистра реализованих програма обуке;
- прописује се садржај и изглед сертификата о завршеној обуци по акредитованом програму обуке.

Додјелом сертификата о обуци формално се признају стечена знања, вјештине и компетенције. Сертификат потврђује да је као резултат обуке постигнут садржајан и кохерентан скуп исхода обуке. Додјела сертификата слиједи из формалних поступака оцјењивања и осигурања квалитета обуке.

Сертификат потврђује да је учесник:

- достигао одређени ниво образовног постигнућа и
- оспособљен да примјени стечена знања и вјештине.

2. ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА ОБУКЕ

Да би се неки програм обуке почео примјењивати, он мора претходно проћи кроз поступак вредновања у којем се провјерава одговара ли та обука сврси за коју је намијењена и одговара ли договореним стандардима.

Утврђивање потребе за програмом обуке

Прва активност у поступку вредновања програма обуке је утврђивање потребе за том обуком. Извори који у ту сврху могу бити корисни су постојеће законодавство, стратешки документи из области образовања, анализе, екстерне и интерне евалуације школа, статистички подаци о образовању и сл.

Када је ријеч о средњем стручном образовању, користан извор информација су истраживања о потребама тржишта рада која идентификују вјештине које су тренутно и које ће убудуће бити потребне на тржишту рада, као и директни контакти са послодавцима.

Утврђивање приоритетних области стручног усавршавања планира се за период од најмање три године.

Планирање и израда програма обуке

Кључне карактеристике које треба узети у обзир код поступака планирања и израде програма обуке су усаглашеност са прописаним критеријумима и стандардима образовних власти.

Процес планирања и израде програма обуке обухвата:

- утврђивање потребе за обуком,
- израду програма обуке и
- образовно подручје.

Образовне установе треба да утврде и имплементирају праведне, досљедне и транспарентне процедуре за учешће наставника у програмима обуке.

3. СТАНДАРДИ ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ

Акредитација програма обуке осигурава основни ниво квалитета обуке запослених у образовању која омогућава развијање њихових компетенција.

Акредитација програма обуке осигурава разноврсност, доступност, упоредивост и конкурентност програма обуке, омогућава праћење и вредновање реализације програма обуке, као и континуирано унапређивање квалитета програма обуке.

Акредитација треба осигурати увођење система квалитета у програме стручног усавршавања и усаглашавати понуду и потражњу у области стручног усавршавања и професионалног развоја наставника.

Стандарди за акредитацију програма обуке означавају основни квалитет који програм обуке треба имати да би био акредитован.

Стандард 1. Садржај програма обуке

Садржај програма обуке:

- а. усаглашен је са јасно дефинисаним циљевима и задацима постављеним програмом обуке;
- б. садржи елементе који су међусобно повезани и усаглашени;
- в. заснива се на интеграцији теорије и праксе;
- г. програм обуке је одговор на објективно утврђене потребе у пракси;
- д. заснива се на савременим стручним и научним сазнањима;
- ђ. подстиче стручни рад заснован на доказима;
- е. усклађен је са прописаним стандардима у неком стручном подручју.

Стандард 2. Организација обуке

Организација обуке подразумијева:

- а. да за реализацију програма обуке постоји предвиђен адекватан број одговарајуће квалификованих реализатора, који посједују знање, искуство и вјештине релевантне за предметну област програма обуке;
- б. да је организација програма обуке заснована на партиципативним методама и техникама рада, које осигуравају развој компетенција;
- в. да је предвиђени број учесника у групи примјерен остваривању циљева програма обуке;
- г. да је дужина трајања програма обуке примјерена принципима ефективног рада;
- д. да је временска организација рада (узастопно више сусрета или повезано) примјерена остваривању циљева програма обуке;
- ђ. да је обука организована по најповољнијој цијени, квалитетно и у складу са методологијом обрачуна цијене програма;
- е. да има начине реализације програма који су примјерени одабраној циљној групи.

Стандард 3. Праћење ефеката - евалуација

Евалуација подразумијева:

- а. да програм има циљеве који су усаглашени са очекиваним ефектима у пракси;
- б. да програм има јасно дефинисане поступке праћења и вредновања ефеката програма у пракси;
- в. да је провјера оспособљености на крају спроведене обуке реализована на начин који осигурава способност учесника да стручне послове који представљају предметно поље обуке обављају у складу са прописаним стандардима;
- г. да је програм обуке који за циљ има развој вјештина планом обуке предвидио и поступке за провјеру његове практичне примјене.

4. НАЧИН СПРОВОЂЕЊА ПОСТУПКА АКРЕДИТАЦИЈЕ

Акредитација је поступак у којем се добија право од одређеног надлежног тијела да се обавља одређена улога или пружају одређене услуге. Односи се на установе, услуге, заједничка или извршна тијела и на програме (укључујући курикулум, модуле, итд.). Тијело или установа која пружа обуку је акредитована за пружање обуке.

Акредитација може имати облик лиценцирања ако су задовољени одређени услови, тј. додјелување лиценце институцији да може пружати одређене услуге, као нпр. додијелити лиценцу институцији или организацији да обавља специјализовану обуку одређеног профила.

Акредитацију даје или додјељује релевантни законодавни орган на основу прописане процедуре која укључује оцјењивање по претходно утврђеним критеријумима и стандардима.

Акредитацију додјељује делегирано акредитационо тијело за одређени временски период који се назива трајање акредитације. Када истекне тај временски период, тражи се поновна акредитација.

Поступак акредитације

Поступак акредитације обухвата:

- а. објављивање јавног позива за акредитацију;
- б. подношење пријаве за акредитацију са пратећом документацијом;
- в. утврђивање испуњености формалних услова и евидентирање пријаве;
- г. утврђивање испуњености стандарда за акредитацију;
- д. одлучивање о акредитацији и о обнављању акредитације;
- ђ. доношење рјешења о акредитацији;
- е. регистровање акредитованог програма обуке.

Јавни позив за акредитацију

Поступак акредитације програма обуке спроводи се током читаве године или периодично на основу јавног позива. Општи позив за акредитацију програма обуке објављује се без ограничења у погледу теме која чини предметно поље програма обуке. Ако се утврди постојање приоритетне потребе за програмом обуке који за предметно поље има одређену тему, расписује се тематски позив за акредитацију.

Пријава за акредитацију

Поступак за акредитацију програма обуке покреће се подношењем пријаве за акредитацију.

Пријава за акредитацију садржи конкурсну документацију, личне податке о подносиоцу пријаве програма као и личне податке и радну биографију реализатора програма обуке.

Конкурсна документација садржи:

- а. пријаву за акредитацију програма обуке;
- б. образложење испуњености стандарда;
- в. изјаву подносиоца приједлога програма обуке.

Конкурсна документација подноси се на обрасцима.

Сви прилози уз пријаву за акредитацију достављају се у писаном и електронском облику.

Утврђивање испуњености формалних услова поступка акредитације

Надлежно тијело испитује да ли је пријава за акредитацију потпуна и уредна и обавјештава у прописаном року писаним путем аутора о недостацима предложеног програма обуке, односно дијеловима програма обуке које треба допунити, у складу са инструкцијама у погледу начина допуне, и одређује рок да се отклоне недостаци.

Евидентирање пријаве за акредитацију

Потпуне и уредне пријаве за акредитацију уносе се у регистар пријава за акредитацију коју води надлежно тијело.

Пријаве се уписују у регистар пријава према редослиједу пријема, а основни подаци из пријаве доступни су на интернет страници надлежног тијела.

5. ПРОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ

Процјена испуњености стандарда за акредитацију је поступак стручне оцјене програма. Надлежно тијело све потпуне и уредне пријаве са пратећом документацијом упућује у процедуру стручне оцјене коју даје тијело за акредитацију.

Тијело за акредитацију се образује за сваки расписани конкурс (тијело има број чланова према потребама конкурса). Тијело за акредитацију чине стручњаци различитих профила (високошколске установе, научни институти, образовне установе, министарства надлежна за образовање, стручњаци из привреде и других стручних институција и организација).

За сваку област/предмет из реда чланова тијела образује се посебно стручно тијело од три члана.

У посебном стручном тијелу обавезно мора да буде најмање један члан из области/дјелатности која је предмет обуке.

Тијело за акредитацију:

- а. разматра приспјеле пријаве на конкурс;
- б. даје оцјену испуњености утврђених стандарда;
- в. уноси оцјену у одговарајуће формуларе;
- г. предлаже акредитацију или одбијање програма;
- д. даје оцјену допуне програма ако је тражена током процеса акредитације и предлаже акредитацију или одбијање;
- ђ. потврђује акредитацију или одбијање програма;
- е. у поступку обнављања акредитације оцјењује и предлаже обнављање или одбијање.

Одлучивање о акредитацији

У поступку стручне оцјене програма обуке, испитују се испуњености стандарда за акредитацију којом се:

- а. предлаже акредитација програма обуке или
- б. предлаже одбијање акредитације програма обуке.

Стручна оцјена програма обуке и листа програма обуке који су испунили стандарде за акредитацију дају се у писаној форми.

Измјене програма након акредитације

Надлежна тијела треба да осигурају поступак измјене акредитованих обука и за тај поступак да пропишу процедуру.

Поступак обнављања акредитације програма обуке

Програм се акредитује за период од четири године.

Поступак обнављања акредитације програма обуке је поступак у коме се одлучује да ли акредитовани програм обуке и даље испуњава стандарде за акредитацију. Надлежна тијела утврђују поступак (вријеме пријаве, рокове, поступке, надлежна тијела и др.).

6. REGISTRI

Регистри се воде у писаној и електронској форми.

Регистар пријава за акредитацију

Регистар пријава за акредитацију садржи редни број, назив програма обуке, датум пријаве, назив подносиоца пријаве/име носиоца ауторских права, листу свих докумената достављених у оквиру пријаве и датум доношења одлуке о акредитацији.

Регистар акредитованих програма обуке

Регистар акредитованих програма обуке садржи редни број, назив програма, назив реализатора програма обуке, образовно подручје у које је програм сврстан, број сати обуке, циљну групу корисника и датум акредитације програма. Саставни дио регистра је комплетна конкурсна документацију коју су аутори поднијели током пријема.

Регистар реализованих програма обуке

Евиденција о реализацији акредитованих програма обуке води се на основу извјештаја о реализацији који аутори програма обуке достављају надлежном тијелу. Извјештај о реализацији доставља се у писаној и електронској форми. Саставни дио извјештаја чини списак учесника који су успјешно завршили обуку и евалуација обуке.

Регистар садржи редни број, назив програма, назив реализатора програма обуке, образовно подручје, број учесника, датум одржавања обуке и датум достављања извештаја.

Регистар учесника у реализованом програму обуке

Евиденција учесника садржи основне податке о учеснику програма, име, презиме, јединствени матични број, мјесто запослења, назив програма и датум одржавања обуке.

Сертификат

Сертификат о завршеној обуци по акредитованом програму издаје се на прописаном обрасцу и садржи податке о учеснику (име, презиме, матични број, институција у којој је запослен), називу програма, трајању обуке, датуму реализације програма и реализатору програма.

7. КАТАЛОГ ПРОГРАМА СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА

Надлежна институција одобрава и објављује/издаје каталог програма стручног усавршавања за сваку школску годину који садржи све акредитоване програме.

Каталог акредитованих програма систематски обједињује све програме које је, након јавног конкурса, комисија процијенила и прихватила на основу утврђених стандарда.

Објављивањем каталога акредитованих програма обезбјеђује се:

- јавност процедура и критеријума;
- благовремена и објективна информисаност корисника и реализатора програма;
- веће укључивање наставника и подизање нивоа професионалног развоја;
- понуда и могућност избора релевантних и актуелних тема.

На основу назива програма обука, теме која се обрађује и циљне групе, у каталогу се по утврђеној методологији уписују акредитоване обуке. Каталог обука треба да буде јаван, транспарентан и доступан.

Каталог обука ревидира се сваке године тако што се додају нови акредитовани програми и бришу програми којима је истекла акредитација а није обновљена.

Стандарди за акредитацију		
Критеријум	Опис	Индикатори
Побољшање постигнућа ученика	Стицање знања, вјештина и компетенција у складу са прописаним стандардима.	- Достигнути ниво постигнућа утврђен стандардима у средњем стручном образовању.
Усмјереност ка континуираном професионалном развоју	Развијање свијести о потреби континуираног стицања професионалних компетенција.	- Врсте програма и број учесника обуке у одређеном временском периоду.
Уважавање потреба праксе	Садржај програма обуке одговара на исказане потребе наставника у васпитно-образовном процесу и релевантан је за средње стручно образовање.	- Релевантни подаци који указују на потребе за том врстом обуке (истраживања и анализе, анализа потреба праксе наставника - интервјуи са наставницима, анкете...).
Усаглашеност са јасно дефинисаним циљевима програма	Садржај програма обуке је дефинисан тако да омогућава реализацију постављених циљева.	- Циљеви програма обуке усаглашени су са очекиваним исходима учења који су мјерљиви, временски одређени, специфични, релевантни и могуће их је реализовати.
Повезаност елемената	Теме програма су међусобно повезане и усмјерене ка реализацији циљева.	- Видљива је тематска повезаност, садржајне цјелине су логички повезане - сљедећа произилази из претходне цјелине.

Интеграција теорије и праксе	Програм даје могућности стицања компетенција које повезују теорију и праксу.	- Програм обуке је утврдио потребе повезивања теорије и праксе и предвидио поступке за реализацију практичне примјене.
Релевантност на подручју стручног образовања	Садржај програма омогућава стицање компетенција које одговарају потребама стручног образовања.	- Садржај програма заснован је на потребама стручног образовања.
Савремена стручна и научна сазнања	Садржај програма обуке нуди научна и стручна сазнања на којима се темељи професионални развој наставника.	- Програм обуке је резултат савремених стручних и научних сазнања, односно практичних искустава у посљедњих пет година. - Садржај програма је заснован на верификованим изворима научних и стручних достигнућа.
Подстицај стручног рада заснованог на доказима	Програм обуке је заснован на постојећем законодавству, стратешким документима из области образовања, анализама, истраживањима, статистичким подацима и посебно на истраживањима о потребама тржишта рада.	- Програм осигурава подстицај стручног рада заснованог на доказима (постојеће законодавство, стратешки и други документи из области образовања, анализе и истраживања, статистички подаци о образовању).

Усклађеност са прописаним стандардима у стручном подручју	Садржај програма омогућава стицање компетенција за разумијевање и примјену стандарда у стручним подручјима, у зависности од конкретне примјене стечених знања у пракси и тржишта.	<ul style="list-style-type: none"> - Програм обуке је заснован на стандардима стручних подручја, међусекторског је карактера са специфичним знањима и јасно упућен свакој секторској групи.
Квалитетни предавачи (знање, вјештине за пренос знања, искуства)	Реализатори програма обуке посједују знање, искуство и вјештине који су релевантни за предметну област обуке.	<ul style="list-style-type: none"> - За програм обуке предвиђен је одговарајући број квалификованих реализатора. - Докази о квалификованости реализатора програма обуке. - У посљедњих пет година реализовао обуку/е из предметног подручја. - Објављени радови из тог подручја. - Искуство у пракси.
Методe и технике рада	Програм обуке реализује се на пратиципативним методама и техникама рада које осигуравају развој компетенција.	<ul style="list-style-type: none"> - Повезаност метода и облика рада у односу на постављене циљеве (рад у групама, појединачно, фронтално, истраживања...). - Средства и помагала и остали материјали употребљени у обуци.

Дужина трајања	Дужина трајања обуке примјерена је принципима ефективног рада.	- Дневна обука траје најмање осам сати.
Организација процеса	Обука је организована у континуитету или са временским прекидима.	- Обука је реализована у континуитету или са прекидима предвиђеним за индивидуални рад (1+1 или 2 дана).
Број учесника у групи	Предвиђени број учесника у групи примјерен је остваривању циљева програма обуке.	- Број учесника. - До 30 учесника по обуци. - До шест учесника у групама.
Економичност (цијена)	Обука је организована по најповољнијој цијени, квалитетно и за што већи број учесника у складу са методологијом обрачуна цијене програма.	- Цијена програма.
Примјереност циљној групи	Програм се надовезује на компетенције циљне групе и задовољава потребе циљне групе.	- Наведене компетенције које се планирају побољшавати у односу на истражене потребе циљне групе.

<p>Циљеви усаглашени са очекиваним ефектима у пракси</p>	<p>Програм нуди инструменте који мјере очекиване ефекте у пракси у односу на циљеве.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Предвиђени инструменти.
<p>Јасно дефинисани поступци праћења и вредновања ефеката програма у пракси</p>	<p>Програм има планирано праћење и вредновање ефеката рада у пракси.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Доказ о плану мониторинга и о реализацији вредновања ефеката програма (дијагностичко и формативно). - Доказ о задовољству корисника. - Провјера оспособљености на крају програма (интерно и екстерно).
<p>Провјера практичних вјештина</p>	<p>Провјере оспособљености на крају проведене обуке реализована на начин који осигурава способности учесника да стручне послове који су предметно поље обуке обављају у складу са прописаним стандардима и у најбољем интересу корисника.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Индивидуални и практични рад учесника.

**Пиоритетне области за континуирани професионални развој
наставника у средњем стручном образовању**

1. Наставна област

Обука за:

- нове технологије у струкама;
- предузетништво;
- одрживи развој;
- заштиту животне средине.

2. Методика наставе

Обука за:

- модуларно планирање и програмирање;
- учење кроз рад (WBL) и сарадња са привредом;
- развој ученичких компетенција;
- интерактивно и активно учење.

3. Подучавање и учење

Обука за:

- индивидуализовану наставу;
- иновативне методе.

4. Подршка развоју личности ученика

Обука за:

- развој критичког мишљења;
- учење учења и развој мотивације;
- развој емотивне животне вјештине;
- изградња односа као животна вјештина;
- управљање одјељењем, групом и рад са појединцем.

5. Комуникација и сарадња

Обука за:

- информатичко-комуникационе технологије – ИКТ;
- комуникацијске вјештине;
- сарадња са родитељима, привредом и локалном заједницом.

ПРИЈАВА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ПРОГРАМА ОБУКЕ

НАЗИВ ПРОГРАМА

--

ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЈЕВА / НОСИОЦУ АУТОРСКИХ ПРАВА

Име и презиме / Пословно име организације:
Адреса:
Број телефона:
Имејл адреса:
Координатор:
Број телефона:
Имејл адреса:

ОБРАЗОВНО ПОДРУЧЈЕ (Означити са **x у табели или уписати стручно подручје.)**

	Језичко подручје		Техника и технологија
	Природно-математичко		Педагошко-психолошко и методичко
	Друштвено-хуманистичко		Инклузивно образовање
	Умјетност		Кроскурикуларно подручје
	Спорт		
	Стручно подручје:		

Ако се програм сврстава у стручно подручје, треба уписати које стручно подручје (електротехника, пољопривреда, економија...).

ТРАЈАЊЕ

Број сати	
-----------	--

ПОДАЦИ О УЧЕСНИЦИМА

Циљна група	
Број учесника	

I. САДРЖАЈ И НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ

Циљеви програма

Напишите три до пет циљева тако да су мјерљиви, временски одређени и могуће их је реализовати. Објасните како су циљеви усаглашени са очекиваним исходима учења. Користите највише 250 ријечи.

Садржај програма

Упишите теме, предаваче, број часова и методе, облике и средства. Под број група запишите како ћете организирати рад у појединим облицима (на пример: пленум - једна група, радионице - пет група, итд.). За више тема додајте нове редове.

Број часова	Тема	Методе, облици и средства	Број група	Предавач

Интеграција теорије и праксе

Запишите на којим конкретним стручним сазнањима и практичким искуствима се заснива програм. Користите највише 150 ријечи.

Релевантност

Напишите на који начин сте установили потребу за обуком и на којим стручним стандардима (подручја, области) је обука заснована. Користите највише 150 ријечи.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОЦЕСА

РЕАЛИЗАТОРИ ПРОГРАМА

Копирајте табелу за сваког предавача посебно. За реализоване обуке, објављене радове и искуство у пракси наведите пет референци у посљедњих пет година.

Име и презиме:	
Квалификација	
Реализоване обуке	
Објављени радови	
Искуство у пракси	

Методи и облици рада

Запишите како ћете циљеве реализовати уз помоћ различитих метода и облика рада и уз које материјале/помагала. Користите највише 150 ријечи.

--

Организација процеса

Ако се процес реализује са прекидима, запишите какве задатке учесници морају да ураде у међувремену. Користите највише 150 ријечи.

--

Цијена

III. ЕВАЛУАЦИЈА

Праћење и вредновање

Запишите како ће се провјерити задовољство корисника, оспособљеност корисника на крају програма, како ће се пратити ефекти рада у пракси. Користите највише 200 ријечи.

ТОКОМ ПОСТУПКА АКРЕДИТАЦИЈЕ ОД ПОДНОСИОЦА ЗАХТЈЕВА МОЖЕ БИТИ ЗАТРАЖЕНА ДОПУНА ПРИЛОЖЕНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ У СКЛАДУ СА ПОТРЕБАМА ПРОЦЕНЕ ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ПРОГРАМА ОБУКЕ.

ИЗЈАВА ПОДНОСИОЦА ПРОГРАМА ОБУКЕ

Назив програма обуке:	
ПОТВРЂУЈЕМ ДА СУ НАВЕДЕНИ ПОДАЦИ У ПРИЈАВИ ПРОГРАМА, ПРЕМА МОЈИМ САЗНАЊИМА, ТАЧНИ И КОМПЛЕТНИ. ПРИХВАТАМ ОДГОВОРНОСТ ЗА ИСХОД ПОСТУПКА АКРЕДИТАЦИЈЕ КОЈИ БИ МОГАО БИТИ ПОСЉЕДИЦА НЕТАЧНИХ ИНФОРМАЦИЈА НАВЕДЕНИХ У ОВОЈ ПРИЈАВИ. ИЗЈАВЉУЈЕМ ДА ЋУ ОБЕЗБИЈЕДИТИ РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА ОБУКЕ.	
Име и презиме:	
Мјесто и датум:	Потпис:
МП	

Сажетак за каталог програма обуке

Назив програма обуке:
Реализатор програма:
Име и презиме контакт особе: Имејл: Број телефона: Адреса:
Трајање обуке (број дана и број сати):
Циљна група:
Број учесника:
Циљеви програма и очекивани резултати (до 100 ријечи):
Теме:
Цијена по учеснику и шта укључује:

Образац за оцјењивање програма обуке

Подносилац програма обуке:

Назив програма обуке:

Образовно подручје:

Општи услови	ДА	НЕ
1. Потпуност документације:		
• Подаци о подносиоцу програма.		
• Изјава о аутентичности програма/ауторству програма.		
2. Трајање програма		
• Обука траје најмање осам сати.		
3. Број учесника		
• До 30 учесника по обуци.		
• До шест учесника у групи.		

У даље оцјењивање иду само они програми који испуњују сва три општа услова.

I. ИНДИКАТОРИ ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА САДРЖАЈ ПРОГРАМА ОБУКЕ

Индикатори	Број бодова		
	0	1	2
1. Програм је заснован на циљевима који су усаглашени са очекиваним ефектима у пракси			
Циљеви програма обуке су јасно дефинисани (мјерљиви, временски одређени, специфични, релевантни и могуће их је реализовати).			
Циљеви програма обуке су усаглашени са очекиваним исходима учења.			
Укупно бодова под 1.	/4		
2. Интеграција теорије и праксе			
Програм обуке се заснива на резултатима савремених стручних и научних сазнања, односно практичних искустава у посљедњих пет година.			
Укупно бодова под 2.	/2		
3. Релевантност на подручју стручног образовања			
Програм се заснива на релевантним подацима који указују на потребе за том врстом обуке (истраживања и анализе, анализа потреба праксе наставника - интервјуи са наставницима, анкете...).			
Програм обуке је заснован на стандардима стручних подручја из различитих области са специфичним знањима.			
Укупно бодова под 3.	/4		
4. Подстицај стручног рада заснованог на доказима			
Програм осигурава подстицај стручног рада заснованог на доказима (постојеће законодавство, стратешки и други документи из области образовања, анализе и истраживања, статистички подаци о образовању).			
Укупно бодова под 4.	/2		
5. Повезаност елемената			
Видљива је тематска повезаност, садржајне цјелине су логички повезане – слједећа произилази из претходне цјелине.			
Укупно бодова под 5.	/2		
Укупно бодова под I (1+2+3+4+5)	/14		

II. ИНДИКАТОРИ ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ОРГАНИЗАЦИЈУ ОБУКЕ

Индикатори	Број бодова		
	0	0,5	1
1. Квалитетни предавачи (знање, вјештине за пренос знања, искуства)			
За програм обуке предвиђен је одговарајући број реализатора.			
Докази о квалификованости реализатора програма обуке.			
Реализоване обуке из предметног подручја у посљедњих пет година.			
Објављени радови из предметног подручја.			
Искуство у пракси.			
Укупно бодова под 1.	/5		
2. Методе и облици рада			
Повезаност метода рада у односу на постављене циљеве (фронтално, истраживања, дебата...).			
Повезаност облика рада у односу на постављене циљеве (појединачно, рад у паровима, рад у групама...).			
Средства и помагала и остали материјали употријебљени у обуци.			
Укупно бодова под 2.	/3		
3. Организација процеса			
Обука је реализована у континуитету или са прекидима предвиђеним за индивидуални рад (1+1 или 2 дана).			
Укупно бодова под 3.	/1		
4. Економичност			
Цијена програма			
Укупно бодова под 4.	/1		
Укупно бодова под II (1+2+3+4)	/10		

III. ИНДИКАТОРИ ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ЕВАЛУАЦИЈУ ПРОГРАМА ОБУКЕ

Индикатори	Број бодова		
	0	1	2
1. Јасно дефинисани поступци праћења и вредновања ефеката програма у пракси			
План мониторинга реализације и вредновања ефеката програма (дијагностичко и формативно).			
Планирани инструменти за провјеру задовољства корисника.			
Провјера оспособљености корисника на крају програма (интерно и екстерно).			
Индивидуални и практични рад учесника.			
Укупно бодова под III	/8		

Укупно бодова	Број бодова
I. Организација обуке	
II. Садржај програма обуке	
III. Евалуација програма обуке	
Укупно бодова (I+II+III):	/32
Максималан број бодова је 32.	

МИШЉЕЊЕ ОЦЈЕЊИВАЧА:

Оцјењивачи:

Датум	Име и презиме	Потпис

Смјернице за рад чланова стручног тијела за оцјењивање програма обуке

Све програме обуке који су благовремено пријављени и са потпуном документацијом оцјењују заједно три оцјењивача.

Оцјењивање програма се одвија у двије фазе да би се обезбиједила уједначеност критеријума у оцјењивању програма. Оцјењивачи прво, независно један од другог, самостално оцјењују исти програм. Када упореде резултате оцјењивања, у међусобном разговору ће објаснити сличности и разлике код оцјењивања. Заједнички ће тражити рјешења и разговором доћи до разјашњења појединих критеријума. У том погледу, максимално сарађују и објашњавају ставове о могућим разликама. На основу тога ће заузети јединствен став у погледу оцјењивања програма обуке.

Оцјењивање програма треба да буде поштено и непристрасно. Тамо гдје се на било који начин може довести у везу оцјењивач и извођач, потребно је замијенити стручно тијело или поједине чланове тијела. Између извођача и оцјењивача не би требала постојати родбинска, пословна или друга веза која би се могла сматрати сукобом интереса.

Цјелокупан поступак оцјењивања треба да буде транспарентан. Сва документација се налази на мјесту оцјењивања и доступна је заинтересираним странама. Сви подаци о извршеном оцјењивању програма објављују се на веб страници.

Регистар реализованих програма обуке

РБ	Назив програма обуке	Реализатор програма обуке	Образовно подручје	Број учесника	Датум одржавања обуке	Датум достављања извјештаја

УПИТНИК
за евалуацију програма обуке

Поштовани учесници обуке, молимо Вас да оцијените програм обуке на основу дате скале.

ЕЛЕМЕНТИ ЗА ЕВАЛУАЦИЈУ ПРОГРАМА ОБУКЕ		Апсолутно се не слажем - 1	Не слажем се - 2	Нити се слажем нити се не слажем - 3	Слажем се - 4	Апсолутно се слажем - 5
Садржај програма обуке						
1.	Садржаји програма испунили су моја очекивања.	1	2	3	4	5
2.	Садржаји су реализовани на мени прихватљив и разумљив начин.	1	2	3	4	5
3.	Програмом сам добио нова знања.	1	2	3	4	5
Употребљивост						
1.	Програм ме је мотивисао да унесем промјене у свој рад.	1	2	3	4	5
2.	Програм отвара нова питања и мотивише ме за даљња усавршавање у овом подручју.	1	2	3	4	5
3.	Сазнања и искуства из овог програма ћу подијелити са колегама.	1	2	3	4	5
Организација						
1.	Термин извођења обуке је добро изабран.	1	2	3	4	5
2.	Услови за рад су били добри.	1	2	3	4	5
3.	Реализатори програма су поштовали потребе учесника.	1	2	3	4	5

Реализатори програма (тренери, предавачи, модератори...)

Молимо Вас да оцијените сваког реализатора појединачно.

		1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5

Колоне за реализаторе се додају по потреби .

Хвала!